

**ASKERİ YARGITAY KANUNU**

**Kanun Numarası** : 1600  
**Kabul Tarihi** : 27/6/1972  
**Yayımlandığı R.Gazete** : Tarih : 8/7/1972 Sayı : 14239  
**Yayımlandığı Düstur** : Tertip : 5 Cilt : 11 Sayfa : 2697

**I İNCİ BÖLÜM****Kuruluş**

*Askeri Yargıtay:*

**Madde 1** – Askeri Yargıtay, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve diğer kanunlarla görevlendirilmiş bağımsız bir yüksek mahkemedir.

*Kuruluş:*

**Madde 2 – (Değişik: 11/12/1981 - 2563/1 md.)**

Askeri Yargıtay; Başkanlık, Başsavcılık ve beş daire ile bu Kanunda gösterilen kurullar ve hizmet ünitelerinden teşekkül eder. Ancak iş hacmine göre, Askeri Yargıtay Genel Kurulunun teklifi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca daire sayısı altıya kadar yükseltilebileceği gibi dörde de indirilebilir.

Askeri Yargıtayın kadroları Milli Savunma Bakanlığı kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

*Başkanlık:*

**Madde 3** – Askeri Yargıtayda bir Başkan ile bu kanunda belli edilen ve ayrıca Başkan tarafından verilen görevleri yapmak ve yokluğunda kendisine vekalet etmek üzere bir ikinci başkan bulunur.

*Başsavcılık:*

**Madde 4** – Askeri Yargıtay Başsavcılığı; bir başsavcı, başsavcı başyardımcısı ile yeteri kadar başsavcı yardımcılarında kurulur.

Başsavcının yokluğunda kendisine başsavcı başyardımcısı, onun da yokluğunda en kıdemli başsavcı yardımcısı vekalet eder.

*Daireler:*

**Madde 5 – (Değişik birinci fıkra: 11/12/1981 - 2563/2 md.)** Her dairede bir başkan ve yedi üye bulunur. Ancak, iş hacmine göre Askeri Yargıtay Genel Kurulunun teklifi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca dairelerdeki üye sayısı 5'e kadar indirilebilir. Bu şekildeki indirme sonunda üyeler kadroları ile görevlerine devam ederler. Ancak, üye sayısı tespit edilen miktara ininceye kadar üye seçimi yapılmaz. Daireler bir başkan ve dört üyenin katılması ile toplanarak karar ve hüküm verirler.

Daire Başkanının bulunmadığı hallerde, o dairenin en kıdemli üyesi başkanlık görevini yapar.

*Daireler Kurulu:***Madde 6 – (Değişik : 11/12/1981 - 2563/3 md.)**

Daireler Kurulu, Askeri Yargıtay Başkanının başkanlığında, ikinci başkan, daire başkanları kararına itiraz edilen veya direnilen daire hariç olmak üzere dairelerden ikişer üyenin katılması ile kurulur.

Başkanın kurula katılmaması halinde ikinci başkan kurula başkanlık eder. Bu takdirde kararına itiraz edilen veya direnilen daireden inceleme konusu kararın alınmasına katılmamış bir üye kurula katılır.

Askeri Yargıtay daire sayısının yükselmesi veya indirilmesi sonucu kurulun üye miktarı çift sayılı olduğu takdirde, kararına itiraz edilen veya direnilen daireden inceleme konusu kararın alınmasına katılmamış bir üye kurula katılır.

*Genel Kurul:*

**Madde 7 –** Askeri Yargıtay Genel Kurulu, Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan, daire başkanları ve üyelerin tamamından kurulur.

Genel Kurul üye tamsayısının beşte dördü ile toplanır.

*Başkanlar Kurulu:*

**Madde 8 –** Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulu; Başkan, İkinci Başkan ve daire başkanlarından kurulur.

*Yüksek Disiplin Kurulu:*

**Madde 9 – (Değişik: 11/12/1981 - 2563/4 md.)**

Yüksek Disiplin Kurulu; Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı ve Daire Başkanlarından kurulur.

Kurulun toplantı yeter sayısı üye tamsayısı veya bir eksiğidir. Kararlar oyçokluğu ile verilir. Kurula sevk edilenler ile bunlardan daha kıdemsiz olan üyeler görüşmelere katılamaz. Kıdemsiz olanların katılamaması sonucu kurul üye sayısı beşten az olursa, konu genel kurulda incelenir, genel kurulun kararı kesindir. Kurulun yazı işlerini genel sekreter yürütür.

*Kalemler:*

**Madde 10 –** Askeri Yargıtay Başsavcılığı ile her dairede birer kalem teşkilatı kurulur.

Her kalem teşkilatında bir başkatip ile yeteri kadar büro memuru bulunur.

*İdari hizmet kuruluşları:*

**Madde 11 –** Askeri Yargıtay Başkanlığına bağlı bir Genel Sekreterlik ile daire müdürlüğü ve bunlara bağlı diğer hizmet üniteleri bulunur.

Bu hizmet ünitelerine verilecek personel, Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında gösterilir.

*Seçim:*

**Madde 12 – (Değişik: 11/12/1981 - 2563/5 md.)**

Askeri Yargıtay üyeleri, en az yarbay rütbesinde birinci sınıf askeri hakimler arasından Askeri Yargıtay Genel Kurulunun üye tamsayısının salt çoğunluğu ile her boş yerin üç misli olarak gösterdiği adaylar arasından Cumhurbaşkanınca seçilir.

Boş üyelik birden fazla ise; Askeri Yargıtay Genel Kurulu, boş üyeliklerin üç misli olarak adayları tespit eder. Boş üyelik adedince üyeleri Cumhurbaşkanı bu adaylar arasından seçer. <sup>(1)</sup>

(1) Bu maddede geçen "Devlet Başkanı" ünvanı 11/1/1983 tarih ve 2779 sayılı Kanunla "Cumhurbaşkanı" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

*Atanma:*

**Madde 13** – Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı ve daire başkanları Askeri Yargıtay üyeleri arasından rütbe ve kıdem sırasına göre atanırlar.

Boşalan yerlere atanma en geç bir ay içinde yapılır.

*Atanma şekli:*

**Madde 14** – Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, ikinci Başkanı ve daire başkanları ile Askeri Yargıtay üyeliğine seçilen askeri hakimlerin atanmaları Genelkurmay Başkanının teklifi ve Milli Savunma Bakanı ve Başbakanın müşterek kararnamesi ile Cumhurbaşkanının onayına sunulur ve Resmi Gazete ile yayınlanır. Başsavcı yardımcılarının atanmaları:

**Madde 15** – Başsavcı başyardımcısı, albay rütbesinde birinci sınıf askeri hakimlerden başsavcı tarafından gösterilecek üç aday arasından Milli Savunma Bakanınca usulüne göre atanır.

Başsavcı yardımcılarının seçilmesinde de bu hizmetin gereklerine uygun tecrübe ve nitelik aranır ve genel atanma şartları da dikkate alınarak başsavcı tarafından, boş yerlerin üç katı olarak gösterilen adaylar arasından Askeri Hakimler ve Askeri Savcılar Kanunu hükümlerine göre atanmaları yapılır.

## II NCI BÖLÜM

### Görevler ve İşleyiş

*Genel görev ve yetkiler:*

**Madde 16** – Askeri Yargıtayın genel görev ve yetkileri şunlardır:

1. Askeri mahkemelerden verilen ve kesin olmayan hüküm ve kararları son yargı yeri olarak inceleyip karara bağlamak,
2. Askeri yargıda kanun hükümlerinin ve hukuk kurallarının uygulanmasında birliği sağlamak, gerektiğinde kurulları arasında beliren içtihat uyumsuzluklarını birleştirmek,
3. **(Değişik: 22/5/2012-6318/59 md.)** Askeri Yargıtay Başkanının, Başsavcısının, İkinci Başkanının, daire başkanlarının ve üyelerinin askeri yargıya tabi şahsi suçlarına ilişkin ceza davalarına ve kanunlarda gösterilen diğer davalara ilk ve son yargı yeri olarak bakmak.

*Askeri Yargıtay Başkanının görevleri:*

**Madde 17** – Başkanın görevleri şunlardır:

1. Askeri Yargıtayı temsil etmek,
2. Askeri Yargıtayın verimli ve düzenli çalışmasını sağlamak ve bu yolda uygun göreceği tedbirleri almak, dairelerin çalışma durumları hakkında gerekli gördüğü bilgileri yazı ile istemek,
3. Askeri Yargıtay kurullarına başkanlık etmek,
4. Askeri Yargıtay üyeleri arasından Genel Sekreteri seçmek,
5. Askeri Yargıtay başkanları, Başsavcısı ve üyelerinin lüzumunda Yüksek Disiplin Kuruluna sevkleri için gerekli işlemleri yapmak,
6. **(Değişik : 11/12/1981 - 2563/6 md.)** Askeri Yargıtaya ait önemli geçici işlerde veya başkanlık ettiği kurullarda dosya tetkik etmek üzere Askeri Yargıtay üyelerini veya tetkik hakimlerini görevlendirmek.
7. Askeri Yargıtay memur ve idari görevlilerini denetlemek veya denetletmek, hizmetin gereklerine göre uygun göreceği yerlerde görevlendirmek,
8. Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen işleri yapmak.

*Başsavcının görevleri:***Madde 18** – Başsavcının görevleri şunlardır:

1. Askeri Yargıtay Başsavcılığını temsil etmek,
2. Askeri Yargıtay Başsavcılığının genel yönetim işlerini yürütmek,
3. İncelenen dava dosyalarında soruşturma yapan ve iddia makamını temsil eden askeri savcılar ile yardımcılarını not vermek,
4. Genel Kurul toplantılarına ve içtihatların birleştirilmesi müzakere ve kararlarına katılıp oyunu kullanmak,
5. Başsavcılığa bağlı kalem görevlilerini denetlemek veya denetletmek,
6. Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

*Dairelerin görevleri:***Madde 19** – Dairelerin görevleri şunlardır:

1. Başkan tarafından daireye gönderilen dava dosyalarını inceleyip karara bağlamak,
2. İncelediği davaları hükme bağlayan askeri hakimler ve yardımcılarını hakkında not vermek,
3. Kanunun öngördüğü hallerde ilk derece mahkemesi olarak hüküm vermek.

*Daire Başkanlarının görevleri:***Madde 20** – Daire başkanlarının görevleri şunlardır:

1. Dairelerinde ahenkli, verimli ve düzenli bir çalışmanın gerçekleşmesini, işlerin çabuk ve iyi incelenip karara bağlanmasını, kararlardaki tutarsızlıkların önlenmesini sağlamak için gerekli göreceği tedbirleri almak ve dava dosyalarını bu esaslar uyarınca üyelere vermek,
2. Dava dosyalarının tetkik ve görüşülmesi sonunda oyları toplamak ve kendisinin yazmayacağı kararların müsveddelerini yazacak üyeyi belli etmek,
3. Daireye bağlı kalem görevlilerini denetlemek.

*Üyelerin görevleri:***Madde 21** – Üyelerin görevleri şunlardır:

1. Kendilerine verilen dava dosyalarını inceleyip, kurulda sözcülüğünü yapmak,
2. Buldukları kurullarda görüşmelere katılmak ve oy vermek,
3. Görevlendirildikleri hallerde karar ve müsveddelerini yazmak.

*Daireler Kurulunun görevleri:***Madde 22** – Daireler Kurulunun görevleri şunlardır:

1. Askeri mahkemelerden verilen direnme kararları ile Askeri Yargıtay dairelerinden çıkan kararlara karşı Başsavcılıkça yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak,
2. İncelediği davaları hükme bağlayan askeri hakim ve yardımcılarını hakkında not vermek,
3. İlk derece mahkemesi olarak Askeri Yargıtay dairelerince verilmiş bulunan kararların temyiz yolu ile incelenmesini yapmak.

*Genel Kurul görevleri:***Madde 23** – Genel Kurulun görevleri şunlardır:

1. Askeri Yargıtayda boşalan üyelikler için yapılacak seçimin zamanını ve seçilecek üye sayısını tespit etmek,
2. Askeri Yargıtay üye adaylarını seçmek,
3. Anayasa Mahkemesine, Askeri Yargıtaydan gösterilecek üye adaylarını özel kanununa göre seçmek,

4. Üye mevcudunun üçte birinin teklifi üzerine yetersizliğe karar vermek,
5. Askeri Yargıtayın kendi varlık ve görevlerini ilgilendiren alanlarda Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesine göre Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılmasına karar vermek,
6. Askeri Yargıtayın çalışma esasları ile ilgili içtüzüğü yapmak ve değiştirmek,
7. Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

*Başkanlar kurulunun görevleri:*

**Madde 24** – Başkanlar Kurulunun görevleri şunlardır:

1. Yeni seçilen üyelerin çalışacakları daireleri belli etmek ve zorunluluk halinde üyelerin dairelerini değiştirmek,
2. Askeri Yargıtay İchtüzüğünün uygulanmasında çıkacak uyumsuzlukları kesin olarak karara bağlamak,
3. Bir dairede birikmiş işleri çıkarmaya veya dairenin toplanma ve kararı için yeter üye sayısını sağlamak gibi geçici sebeplerle bir üyenin dairesini iki ayı geçmemek üzere değiştirmek,
4. Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, daire başkanları ve üyelerinin askeri yargıya tabi şahsi suçlardan dolayı yargılanmalarına Askeri Yargıtayın hangi dairesinde bakılacağını belli etmek,
5. Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

*Adli ara verme işleri:*

**Madde 25** – Barış zamanında genel adli ara verme Askeri Yargıtayda da aynen uygulanır.

Adli ara verme süresince tutuklu ve açık işler ile kanunlarda öncelikle bakılması öngörülen diğer işlere bakılır.

Bu dönemde nöbetçi kalacak daire veya daireler ile üyeler Genel Kurulca, Başsavcı yardımcılarını ise Başsavcı tarafından tespit edilir.

*Askeri Yargıtay İchtüzüğü:*

**Madde 26** – Askeri Yargıtayın iç düzeni, çalışma usulleri, seçimlerin yönetimi, tutulacak defter ve kayıtlar, kullanılacak basılı kağıtlar, Genel Sekreterlik ve diğer idari hizmet üniteleri personelinin görev ve sorumlulukları bu Kanun hükümleri dairesinde düzenlenecek bir içtüzükle belirtilir.

Bu İchtüzük Resmi Gazete'de yayınlanır.

### III ÜNCÜ BÖLÜM

#### *Yargılama Usulü*

*Genel hükümler:*

**Madde 27** – Askeri Yargıtay daireleri ile diğer kurullarında ve Başsavcılığında, bu Kanun ile Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununda ve diğer kanunlarda belirtilen yargılama usulleri uygulanır.

*Toplantı ve toplantı yeterliği:*

**Madde 28** – Askeri Yargıtay daireleri ile diğer kurulları oylamaya katılacakların hepsinin hazır bulunması veya kanunla belli edilen çoğunluğun meydana gelmesi ile toplanırlar.

Görüşmeler gizli olur, seçimler gizli oy ve açık sayım ile yapılır.

*Kararlar için oy yeterliği:*

**Madde 29** – Askeri Yargıtay daireleri ile diğer kurullarda kararlar oy çokluğu ile verilir. Özel hükümler saklıdır.

Askeri Yargıtay Genel Kurulu ile Başkanlar Kurulunda ve Yüksek Disiplin Kurulunda oyların eşitliği halinde Başkanın katıldığı tarafın oyları çoğunluk oyu sayılır.

*İçhatları birleştirme kararları:*

**Madde 30** – Askeri Yargıtayın bir dairesi hukuki bir meselede kendinin yerleşmiş bir içtihadından veya Daireler Kurulunun veya diğer bir dairenin yerleşmiş içtihadından ayrılmak isterse veya bir daire ile Daireler Kurulunun kararları arasında aykırılık bulunursa bu konudaki içtihatların birleştirilmesi Genel Kurulun içhatları birleştirme toplantısında karara bağlanır.

Daireler Kurulu, kendisinin yerleşmiş bir içtihadından ayrılmak ister veya Daireler Kurulunun kararları arasında bir aykırılık bulunursa aynı şekilde işlem yapılır.

*İçtihatların birleştirilmesini istemek:*

**Madde 31** – Askeri Yargıtay Başkanı doğrudan doğruya veya daire başkanları veya başsavcısının gerekçeli bir yazı ile başvurması üzerine içtihatların birleştirilmesini Genel Kuruldan ister.

Diğer merci ve kişilerin gerekçeye dayanan yazılı başvurmaları halinde Askeri Yargıtay Başkanı içtihatları birleştirme yoluna gitmenin gerekip gerekmiyeceğinin tespiti için bu isteği kapsayan dilekçe veya yazıyı İçtihatları Birleştirme Kuruluna verir. İçtihatları Birleştirme Kurulunda, bu şekildeki başvuruların görüşülebilmesi için mevcut üye sayısının salt çoğunluğu ile karar verilmesi gereklidir.

İçtihatları birleştirme kararlarının değiştirilmesi veya kaldırılması hakkında da yukardaki hükümler uygulanır.

*İçtihatları birleştirme kararlarının etkisi:*

**Madde 32** – İçtihatları birleştirme kararları benzer olaylarda Askeri Yargıtay Daireler Kurulu ile daireleri ve askeri mahkemeler ile disiplin mahkemelerini bağlar.

Bu kararlar Resmi Gazete'de yayınlanır.

*Oyların toplanması:*

**Madde 33** – Askeri Yargıtay dairelerinde ve Daireler Kurulunda oylar evvela sözcü üye ve bundan sonra en kıdemsiz üyeden başlanılmak üzere kıdem sırasına göre toplanır. İçtihatları Birleştirme Kurulunda ise oy en kıdemsiz üyeden başlanılmak suretiyle kıdem sırasına göre verilir.

Başkan her iki durumda da oyunu en sonra kullanır.

#### IV ÜNCÜ BÖLÜM

##### *Disiplin İşleri*

*Yüksek Disiplin Kurulunun vereceği cezalar:*

**Madde 34** – Yüksek Disiplin Kurulu; Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, daire başkanları ve üyelerinin hakimlik ve askerlik vekar ve onuruna dokunan, şahsi haysiyet ve itibarını kıran veya görev gereklerine uymayan davranışlarından dolayı haklarında disiplin kovuşturması yapar.

Disiplin kovuşturması sonunda, eylemin ağırlığına göre;

- a) Uyarma,
  - b) Kınama,
  - c) Görevden çekilmeye davet,
- İşlemlerinden birini uygular.

Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinin yukarıda yazılı eylemleri hakkında da, 9 uncu maddenin son fıkrasında gösterilen kurul, 35 inci maddedeki usule göre kovuşturma yapar ve yukarıdaki işlemlerden birini uygular.

*Soruşturma usulü ve itiraz:*

**Madde 35** – Yukarıdaki maddede yazılı eylem ve tutumları her ne suretle olursa olsun haber alan başkan, konuyu Yüksek Disiplin Kuruluna sevk eder.

Yüksek Disiplin Kurulu lüzum gördüğü takdirde içinden bir kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir. Görevlendirilen üye askeri savcılarının soruşturma ile ilgili yetkilerine sahiptir. Bu üye, ilgilinin savunmasını aldıktan sonra yaptığı soruşturma sonucunu bir raporla Kurul Başkanına sunar.

Yüksek Disiplin Kurulu ilgili hakkında ya soruşturmanın genişletilmesine veya kovuşturmaya yer olmadığına veya 34 üncü maddede gösterilen cezalardan birinin uyulmasına karar verir.

Bu cezalara karşı ilgili, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Genel Kurula itiraz edebilir.

Genel Kurulun kararları kesindir.

*Görevden çekilmeye davet cezasının sonucu:*

**Madde 36** – Görevden çekilmeye davet edilen ilgili, işlemin kesinleşmesinden itibaren izinli sayılır. Bir ay içinde emekliliğini istemediği veya istifa etmediği takdirde görevinden çekilmiş sayılarak hakkında T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre gerekli işlem yapılmak üzere durumu Millî Savunma Bakanlığına bildirilir.

*Görevle ilgili suçlar:*

**Madde 37** – Askeri Yargıtay Başsavcısı, İkinci Başkanı, daire başkanları ve üyelerinin görevle ilgili suçlarını her ne suretle olursa olsun haber alan Başkan, ilgililer hakkında soruşturma açılmasına lüzum olup olmadığına karar vermek üzere konuyu Genel Kurula intikal ettirir.

Askeri Yargıtay Başkanının görevle ilgili suçlarına ait ihbar ve şikayetler Millî Savunma Bakanı tarafından Genel Kurula intikal ettirilir.

Genel Kurul önce soruşturma açılmasına yer olup olmadığına belli edilmesi için bir veya üç kişiyi görevlendirir. Bu üye veya üyeler incelemelerini yaptıktan sonra kanaatlerini belirtmeksizin durumu bir raporla Başkanlığa bildirirler.

Bu rapor üzerine Genel Kurulda yapılacak görüşme sonunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği takdirde, kararın bir örneği ilgiliye, bir örneği de varsa şikayette bulunana tebliğ olunmak üzere Başkanlığa sunulur.

Bu karar kesindir.

Soruşturma açılmasına karar verildiği takdirde Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununa göre gerekli soruşturmayı yapmak üzere gizli oyla üç üye görevlendirilir. Bu kurula, üyelerden en kıdemlisi başkanlık eder. Kurul, askeri savcılarının soruşturma yetkisine sahiptir.

Soruşturma Kurulu, yaptığı soruşturma sonucunu bir raporla tesbit ederek Genel Kurul Başkanına arz eder.

Genel Kurul son soruşturmanın açılmasına karar verdiği takdirde soruşturma dosyası Askeri Yargıtay Başkanlığı tarafından Yüce Divana sunulmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

İmzasız, adressiz veya takma adla yapılan ihbar ve şikayetler işleme konulmaz.

*Şahsi suçlar:*

**Madde 38** – Askeri Yargıtay Başsavcısı, İkinci Başkanı, daire başkanları ve üyelerinin askeri yargıya tabi şahsi suçlarını her ne suretle olursa olsun haber alan başkan, konuyu Genel Kurula intikal ettirir.

Askeri Yargıtay Başkanının askeri yargıya tabi şahsi suçlarına ait ihbar ve şikayetler Milli Savunma Bakanı tarafından Genel Kurula intikal ettirilir.

Soruşturmanın yapılabilmesi için Genel Kurul gizli oyla kendi arasından üç kişilik bir kurul seçer.

Kurula üyelerden en kıdemlisi başkanlık eder.

Kurul askeri savcıların soruşturma yetkisine sahiptir.

Bu Kurul, yapılan ihbar ve şikayeti kovuşturmaya değer görmez veya yapılan soruşturmayı kamu davasının açılmasını haklı göstermeye yeterli bulmaz ise kovuşturmaya yer olmadığına ve kanuni şartların mevcut olması halinde soruşturmanın geçici olarak tatiline karar verir.

Bu kararlar kesindir.

Kurulca dava açılmasına karar verildiği takdirde bu karar ve soruşturma dosyası Başkanlıkca Askeri Yargıtay Başsavcılığına gönderilir.

Askeri Yargıtay Başsavcısı bir iddianame ile dava dosyasını Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulunun belli edeceği Askeri Yargıtay Dairesine verir.

Bu daireye ve temyiz yolu ile inceleme yapacak Daireler Kuruluna Soruşturma yapan veya hükümde bulunan üyeler katılamaz.

Bu hallerde daire veya Daireler Kurulu toplanamazsa noksan üyeler diğer dairelerden tamamlanır.

Hükümü veren daire, Daireler Kurulu kararına karşı direnebilir. Direnme üzerine Daireler Kurulunca yeniden verilecek karara uyulması zorunludur.

Askeri Yargıtay Başsavcısı hakkındaki yargılamada Başsavcılık görevi 4 üncü maddede belli edilen kanuni vekili tarafından yapılır.

Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, daire başkanları ve üyelerinin genel yargıya tabi şahsi suçların kovuşturulmasında Yargıtay Başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısının şahsi suçlarının kovuşturulmasına ilişkin hükümler uygulanır.

## V İNCİ BÖLÜM

### *Özlük İşleri*

*Yükselme:*

**Madde 39** – Askeri Yargıtay Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve Daire Başkanları ile üyelerinin rütbe terfii, rütbe kıdemliliği, kademe ilerlemesi ve sicil işlemleri 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununda gösterilen esaslara göre yapılır.

*Emeklilik:*

**Madde 40** – Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcı, İkinci Başkanı ve Daire Başkanları ile üyelerinden kadrosuzluk, yetersizlik, disiplinsizlik ve ahlaki durumları nedeniyle emekliye sevk edilecek veya Silahlı Kuvvetlerden ilişki kesilecek olanlar hakkında 357 sayılı Askeri Hakimler Kanunu hükümleri uygulanır.



*Yaş haddi:*

**Madde 41** – Askeri Yargıtay Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve Daire Başkanları ile üyelerinin yaş hadleri 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununda gösterildiği gibidir.

*Ek gösterge:*

**Madde 42** – Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, Daire Başkanları ve üyelerine Yargıtay Başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısının aldıkları ek göstergeler, aylıkları ile birlikte verilir.

Protokoldeki yer:

**Madde 43** – Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı, Daire Başkanları ve üyeleri askeri protokol şartlarına tabi olurlar.

*Kaldırılan hükümler:*

**Madde 44** – 4 Aralık 1962 tarih ve 127 sayılı Askeri Yargıtayın Kuruluşu Hakkındaki kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

**Ek Madde 1 – (Ek: 11/12/1981 - 2563/7 md.)**

Askeri Yargıtay Daireler Kurulu ve Dairelerinde tetkik hakimi bulunur.

Tetkik hakimlerinin çalışacakları daireler Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Tetkik hakimlerinin seçilmesinde bu hizmetin gereklerine uygun nitelik aranır ve genel atanma şartları da dikkate alınarak en az 5 yıl süre ile askeri hakimlik yapmış olanlar arasından Askeri Hakimler Kanunu hükümlerine göre atamaları yapılır.

Tetkik hakimleri Daireler Kurulu Başkanı veya Daire Başkanlarının kendilerine vereceği dava dosyalarını inceleyip dosya hakkında bir rapor düzenlerler ve Daireler Kurulu veya Daire Başkanları tarafından dava dosyalarıyla ilgili olarak verilen diğer işlemleri yaparlar.

**Ek Madde 2 – (Ek: 11/12/1981 - 2563/7 md.)**

Sıkıyönetim Komutanlıkları Askeri Mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak Askeri Yargıtay Daireler Kurulu ve Dairelerinde tetkik hakimliği yapmak üzere; Askeri Yargıtay Başkanlar Kurulunca belirlenecek ihtiyaca göre, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanının yapacağı teklif üzerine, istenilen sayıda hakim, kazanılmış hakları ve kadro maaşları ile Askeri Yargıtayda süre ile sınırlı olmaksızın özel kanunlarındaki usule göre görevlendirilirler ve aynı usulle görevlerine iade edilirler. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu istemin intikalinden itibaren 15 gün içerisinde gerekli kararı verir.

Görevlendirilecek hakimlerin asıl görev yerleri ile ilişkileri kesilmez ve kadroları saklı kalır. Tetkik hakimlerinin Yargıtay Ceza Dairelerinde tetkik hakimi olmaları veya bu göreve atanabilme niteliklerini taşımaları şarttır. Tetkik hakimlerinin görev ve yetkileri ile dairelerde görevlendirilmeleri hakkında ek madde - 1 hükümleri uygulanır.

Tetkik hakimlerinin yükselmeleri, birinci sınıfa ayrılmaları ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır ve Askeri Yargıtayda geçirdikleri süreler asıl mesleklerinde geçmiş sayılır. Tetkik hakimlerinin, çalışma ve genel davranışları gözönüne alınarak haklarında düzenlenecek notlar, yükselmelerinde değerlendirilmek üzere Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gönderilir. Ancak üç aydan az olan hizmetler için not düzenlenmez. Notların düzenlenme şekil ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Haklarında disiplin soruşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, şahsi ve görev ile ilgili suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır. Ancak, özel kanunlarına göre verilen izinden sonra soruşturma işlemi, Askeri Adalet Müfettişi tarafından yapılarak soruşturma evrakı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gönderilir. Tetkik hakimleri izin, istirahat, tedavi konularında askeri hakimlerin statüsüne tabidirler. Aylıkları, kesenekleri, sosyal yardımları ve ödenekleri tabi oldukları asıl bütçelerinden, yollukları ve diğer giderleri Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Tetkik hakimlerine bu görevlerinin devamı süresince 2155 sayılı Kanun uyarınca tayın bedeli verilir.

**Ek Madde 3 – (Ek: 11/12/1981 - 2563/7 md.)**

Sıkıyönetim komutanlıkları askeri mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak görev yapmak üzere; Askeri Yargıtay Başsavcılığınca belirlenecek ihtiyaca göre, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanının yapacağı teklif üzerine istenilen sayıda Cumhuriyet savcısı ile Cumhuriyet savcı yardımcısı asıl görev yerleri ile ilişkileri kesilmemek ve kadroları saklı kalmak koşulu ile kazanılmış hakları ve kadro maaşları ile Askeri Yargıtay Başsavcılığında, süre ile sınırlı olmaksızın özel kanunlarındaki usule göre Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı olarak görevlendirilirler ve aynı usulle görevlerine iade edilirler. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu istemin intikalinden itibaren 15 gün içinde gerekli kararı verir.

Görevlendirilecek Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarının, Yargıtay Başsavcı yardımcılığına atanabilme niteliklerini haiz olmaları ve fiilen en az 7 yıl süre ile hizmet görmüş olmaları şarttır. Cumhuriyet savcıları ve Cumhuriyet savcı yardımcılarının yükselmeleri, birinci sınıfa ayrılmaları ve diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı hizmetinde geçirdikleri süreler asıl mesleklerinde geçmiş sayılır. Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarının çalışma ve genel davranışları gözönüne alınarak haklarında Askeri Yargıtay Başsavcı Başyardımcısı ve Askeri Yargıtay Başsavcısının düzenleyeceği siciller yükselmelerinde değerlendirilmek üzere Adalet Bakanlığına gönderilir. Üç aydan az olan hizmetler için sicil düzenlenmez.

Sicillerin düzenlenme şekli ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Haklarında disiplin soruşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi; şahsi ve görev ile ilgili suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması ile diğer özlük işleri bu madde hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır. Ancak, özel kanunlarına göre verilen izinden sonra soruşturma işlemi Askeri Adalet Müfettişleri tarafından yapılarak soruşturma evrakı Adalet Bakanlığına gönderilir.

Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarını izin, istirahat ve tedavi konularında askeri hakimlerin statüsüne tabidirler. Aylıkları, kesenekleri, sosyal yardım ve ödenekleri tabi oldukları asıl bütçelerinden, yollukları ve diğer giderleri Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Cumhuriyet savcıları ile Cumhuriyet savcı yardımcılarına bu görevlerinin devamı süresince 2155 sayılı Kanun uyarınca tayın bedeli ödenir.

4967-4968

**VI NCI BÖLÜM**  
***Geçici Hükümler ve Yürürlük***

*Geçici hükümler:*

**Geçici Madde 1** – Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte Askeri Yargıtayda Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve Daire Başkanı olarak görevli bulunanlar üye sayılarak rütbe ve kıdem sırasına göre yeniden atanmaları bir ay içinde tamamlanır.

**Geçici Madde 2** – Bu kanuna göre yapılması gerekli Askeri Yargıtay İçtüzüğü, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde yürürlüğe konur.

Bu İçtüzük yürürlüğe girinceye kadar 127 sayılı Kanuna göre düzenlenmiş bulunan iç çalışma esaslarının uygulanmasına devam olunur.

*Yürürlük:*

**Madde 45** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme:*

**Madde 46** – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**1600 SAYILI KANUNA EK VE DEĐİŐİKLİK GETİREN MEVZUATIN  
YÜRÜRLÜĞE GİRİŐ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

<b>Kanun No.</b>	<b>Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler</b>	<b>Yürürlüğe giriŐ tarihi</b>
2563	–	15/12/1981
6318	16	3/6/2012